

Nederlandse Vereniging

van Wiskundeleraren

Bladmos 23

2914 AA Nieuwerkerk ad IJssel

hoofdbureau@nvvw.nl

Inbreng van de NVvW bij de hoorzitting in de Tweede Kamer n.a.v. de opbrengsten uit de verdiepingsfase Onderwijs2032.

Op 13 april en 19 april vinden er hoorzittingen plaats in de Tweede Kamer. De NVvW is uitgenodigd voor 19 april. Daar zal de voorzitter namens de NVvW zijn mening geven.

Aangezien de onderstaande vragen de leidraad zullen vormen voor het gesprek aan de hand van deze vragen enige standpunten en vragen geformuleerd.

Het doel van het rondetafelgesprek is drieledig:

1. Inzicht krijgen in het proces/draagvlak van de totstandkoming van de uitkomsten van de verdiepingsfase Onderwijs2032

De vakverenigingen hebben in de aanloop naar het rapport van de Onderwijscoöperatie (OC) sessies georganiseerd, waarbij docenten naar hun mening werd gevraagd. Deze sessies werden erg in het keurslijf van de OC geduwd. Wanneer je op een andere manier op het onderwerp curriculumvernieuwing wilde ingaan dan de OC had bedacht, dan zou je inbreng niet mee tellen. Dit heeft tot veel discussie geleid, wat dan afleidt van het eigenlijke onderwerp: curriculumvernieuwing.

De opkomst bij de sessies, georganiseerd door de NVvW, was teleurstellend. Hieruit zou je de conclusie kunnen trekken dat het niet leeft, maar dat komt ook omdat het geheel in deze fase nog niet erg concreet was, waardoor leraren weinig betrokkenheid voelden.

Naast de sessies, waarvan de resultaten opgestuurd zijn naar de Onderwijs Coöperatie (OC), heeft het bestuur van de NVvW ook een eigen mening gevormd over het nieuwe curriculum en de weg daarnaartoe. De enige mogelijkheid om dit gedegen stuk onder de aandacht van de OC te brengen was door in het zelfde format antwoord te geven op de 2 vragen die de OC geformuleerd had. Er was in de elektronische omgeving beperkte ruimte om antwoord te geven op deze vragen. We hebben onze inbreng in stukken moeten knippen en daarmee heeft het aan kracht verloren.

Ondanks de belofte vooraf dat de inbreng van de vakverenigingen apart meegenomen zou worden in het proces is dit uiteindelijk niet gebeurd.

De inbreng van de vakverenigingen is net als iedere andere inbreng via de elektronische weg als één inbreng gezien en op die manier meegenomen in het onderzoek. Dit zorgt niet voor draagvlak binnen de NVvW.

Tot slot over dat draagvlak:

De staatssecretaris leek groot belang te hechten aan deze curriculumvernieuwing, maar tijdens de verdiepingsfase heeft hij 'niet thuis' gegeven toen meerdere malen gevraagd werd of hij de schoolleiders wilde oproepen om in de scholen sessies te organiseren. Dit is een gemiste kans! Wanneer schoolbestuurders zich meer betrokken hadden getoond, dan zou de betrokkenheid van de leraren in de scholen ook veel groter geweest zijn. Helemaal aan het einde van de verdiepingsfase, vlak voor het laatste moment waarop inbreng gegeven mocht worden, heeft de staatssecretaris een filmpje op internet gezet met deze gevraagde oproep. Maar wanneer niemand op zo'n filmpje gewezen wordt, dan kijkt men ook niet. Zowel de staatssecretaris als de VO-raad hebben het onderwijs hier in de steek gelaten.

2. Inzicht krijgen in de verhouding tussen vakoverstijgende vakken in relatie tot kenniscomponent

De NVvW is van mening dat de vakken een belangrijke bouwsteen vormen in het onderwijs. De complexe wereld wordt in verschillende vakgebieden gestructureerd aan leerlingen aangeboden. In deze basis wordt kennis aangeboden die essentieel is voor de ontwikkeling van het kind. Deze kennis leek in Onderwijs2032 van ondergeschikt belang te zijn en er zou volgens Onderwijs2032 veel meer moeten worden ingezet op vakoverstijgende vaardigheden. Als NVvW zijn we echter van mening dat er alleen een meerwaarde gevonden kan worden in vakoverstijgende vaardigheden wanneer deze wordt geschraagd door basisvaardigheden. We zijn andersom geformuleerd niet tegen het aanleren van vakoverstijgende vaardigheden maar deze kunnen niet *in de plaats* komen van de kennisbasis.

De NVvW opteert voor het aanleren van de basiskennis en basisvaardigheden per vak, en dan deze toepassen in vakoverstijgende activiteiten. Wiskunde is natuurlijk een uitermate geschikt vak om toe te passen in andere vakken. Want vakken als natuurkunde, scheikunde, economie en biologie worden toch veel mooier als je er ook aan kunt rekenen.

3. Inzicht krijgen in de inhoudelijke aanpassingen

Het is niet helemaal duidelijk wat hier wordt bedoeld, inhoudelijke aanpassingen waarvan?

Wordt hier bedoeld het inhoudelijk aanpassen van het curriculum zoals beschreven in het rapport van Onderwijs2032? Of wordt hier bedoeld het aanpassen van het rapport Onderwijs2032 in het nieuwe rapport na de verdiepingsfase? Of wordt er nog iets heel anders bedoeld?

Als we inhoudelijk naar wiskunde kijken, dan vinden we dat in de rapporten veel te veel over rekenen gesproken wordt en veel te weinig over wiskunde. Wiskunde is op dit moment een kernvak en dat is niet voor niets.

Als wiskunde al genoemd wordt, dan is het in het kader van een Natuur en Technologie profiel/leergebied, maar wiskunde is voor alle leerlingen van belang. De ontwikkeling van de wiskunde als voorbereiding op 'alpha-studies' heeft de afgelopen 20 jaar voor veel toepassingen vanuit diverse vakgebieden en bredere kennis gezorgd. Het zou niet goed zijn wanneer deze opbrengsten van vakoverstijgend denken binnen het wiskunde onderwijs helemaal vergeten wordt.

Een positief punt van alle rapporten is dat de inhoud nog niet beschreven wordt. De NVvW is van mening dat de inhoud van het curriculum ontwikkeld moet worden door experts. Dat zijn medewerkers van SLO, wiskunde docenten en 'ontvangende partijen'. Het lijkt ons veel minder geschikt om inhoud in de scholen te ontwikkelen, omdat een school een heel ander belang bij een (wiskunde)programma heeft dan het landelijk belang. De inbreng van 'ontvangende partijen' is volgens ons onmisbaar, omdat je dan weet welke wiskunde in de vervolgopleiding nodig is.

De NVvW onderkent het belang van een vorm van permanente curriculumontwikkeling, waarbij de vakdocent en de vakvereniging een rol spelen bij het ontwerpen en implementeren van vernieuwende leerstof.

Niet wachten, maar aan de slag!

Het huidige wiskundecurriculum in het vmbo is verouderd en sluit niet meer aan bij veranderingen die in het vervolgonderwijs zijn ingezet en bij de eisen die in het bedrijfsleven aan schoolverlaters worden gesteld. Herziening van de kennisbasis voor het kernvak wiskunde (en rekenen) voor de diverse richtingen binnen het vmbo is op korte termijn nodig om de aansluiting met vervolgonderwijs, bedrijfsleven en

maatschappij niet te verliezen. Daarom niet wachten tot een nieuw rapport, maar aan de slag gaan met curriculumvernieuwing.

Antwoorden op mogelijke vragen:

- *Heeft het nu voorliggende voorstel voldoende draagvlak?*
Er is draagvlak binnen de Onderwijscoöperatie, maar het draagvlak onder 'gewone' docenten lijkt alsnog erg laag.
- *Hoe kan de betrokkenheid van docenten volgens de NVvW vergroot worden?*
Om betrokkenheid van docenten bij permanente curriculumontwikkeling te vergroten zal binnen elke school voor dit onderdeel een zekere afgesproken tijd beschikbaar gesteld moeten worden, waar scholen vervolgens zelf invulling aan kunnen geven. Zo kan de ene school zich richten op curriculumontwikkeling op het gebied van wiskunde en economie, daar waar een andere school zich richt op andere vakken of vakgebieden of op de uitvoering van projecten die in dit kader door anderen worden aangeboden. De keuze voor leerjaar, schoolrichting, niveau, vakkencombinaties e.d. is aan de school.
Iedere school dient zich te verantwoorden voor de inspanning die ze op het gebied van curriculumvernieuwing zijn aangegaan.
- *Wat betekent het concept van vakoverstijgende vakken voor de didactiek?*
Het is nu niet duidelijk wat er met vakoverstijgende vakken wordt bedoeld. Wanneer er een nieuw vak komt dat bestaat uit onderdelen van bestaande vakken, dan zullen we zeer waakzaam zijn. Wanneer vakoverstijgende vaardigheden een doel wordt, dan verliezen de vakken.

Een leergebied of domein is wat anders dan een vakoverstijgend vak. In het eerste is zichtbaar welke vakken ten grondslag aan het leergebied liggen, in het tweede geval is er sprake van opheffen van vakken en wordt een nieuw vak in het leven geroepen. Daar willen wij als vakverenigingen niet op voorsorteren. Ook niet op leergebieden die nu al kaders meekrijgen. Essentieel is dat experts samen met leraren gaan bespreken welke mogelijkheden zij zien voor vakoverstijgende samenwerking en dat dat op elke school anders ingevuld kan worden. Daarna is het gesprek over didactiek en kennis in relatie tot vakoverstijgende aspecten pas echt te voeren.

-

- *In hoeverre moeten maatschappijvraagstukken/burgerschap multidisciplinair worden aangepakt?*

Het ligt niet voor de hand om dit soort zaken bij wiskunde onder te brengen.

- *Wat betekent het nu voorliggende voorstel voor de inhoud van het onderwijs?*
Dat er veel gaat veranderen, maar dat het draagvlak nog niet op orde is.

- *Welke rol kan/wil de NVvW spelen bij curriculumontwikkeling?*

De NVvW kan als vakvereniging een belangrijke rol spelen bij het tot stand brengen van koppeling tussen initiatiefnemers in de klas en ondersteuning vanuit expertisecentra op het gebied van curriculumontwikkeling. Via het loket van de vakvereniging kan vraag en aanbod bij elkaar gebracht worden.

Daarnaast biedt de vakvereniging een platform waar good practices gedeeld worden en kunnen nieuwe initiatieven en projecten hun weg vinden naar de vakcollega in de school.